

[Statsministeren]

er vi alle rædde for. Det er, hvad vi alle ønsker at forhindre, men vi er uenige om, hvilken forhandlingsstrategi der er bedst egnet til at nå målet: sikkerhed, at bevare freden og helst med mindst mulige rustninger og militært personel.

Socialdemokratiet har stillet et forslag til dagsorden i dag alene på egne vegne, uden at dens tekst er aftalt eller blot søgt aftalt med os andre. Kredsen af partier bag NATO-medlemskabet og Danmarks hidtidige forsvarspolitik er kommet til et skarpt hjørne, og jeg mener ikke, vi kommer uden om det, og lad os derfor bare sige det helt åbent, det er nok bedst så: der slås i dag skår i 34 års fællesskab om Danmarks udenrigs- og sikkerhedspolitik, og det er det, der gør mig bedrøvet. Jeg siger det så mildt som muligt, og jeg vil ikke med mit indlæg nu bidrage til at slå fællesskabet helt i stykker, for det kan måske en dag klinkes igen. Det håber jeg, men det er jo nyt, og derfor kan jeg ikke forbigå det som statsminister, at socialdemokratiet i dag i en udenrigspolitisk sag, der ikke er betydningsløs, danner flertal sammen med SF og VS.

Skulle vi en dag, og det kunne da ske, igen få en socialdemokratisk regering, må man spørge: er det et udtryk for, at socialdemokratiet nu føler, at man på de afgørende områder kan føre udenrigs- og sikkerhedspolitik sammen med venstrefløj? Det vil jeg godt selv have lov at svare på. Svaret er vist nej. Jeg håber, det er svaret. Ellers står det skidt til.

Men så vil jeg også gerne rejse det spørgsmål: hvordan vil mon den dagsorden, som formentlig lidt senere bliver vedtaget, blive modtaget herhjemme og i udlandet? Jeg vil svare: det gør ikke så meget, hvordan den modtages herhjemme. Her kan vi hver især forklare os over for vore vælgere, over for befolkningen. Det er vigtigere, hvordan den bliver modtaget i udlandet. Der må jeg sige, at jeg er ængstelig for – vi skal gøre, hvad vi kan for at forhindre det – men jeg er ængstelig for, at den vil bidrage til, at Danmark mere og mere opfattes som et andenklassens NATO-medlem. Det vil jeg gerne begrunde, for det har sine grunde. Dobbeltbeslutningen blev truffet i enighed, men den blev først truffet efter et stærkt europæisk pres, en tilskyndelse i forhold til USA i en periode, hvor hr. Anker Jørgensen og hr. Helmut

Schmidt var blandt de europæiske regeringschefer. Dengang var der klar, fast solidaritet mellem alle NATO-medlemmerne, og jeg tror, det var godt. Det førte til forhandlinger, som vi ønskede, med Sovjetunionen, og de er nu i fuld gang.

Den 8. februar i år videreudviklede vi herhjemme dobbeltbeslutningen, og vi var enige om det. Vi drøftede tingene med hinanden, og der blev fremsat et forslag til dagsorden, som regeringspartierne kunne stemme for. Det blev der derfor lyttet til hos vore partnere, det var et stærkt votum: et stort, overvældende stort, flertal i det danske folketing videreudviklede dobbeltbeslutningen.

Jeg vil gerne sige, at både før og efter 8. februar har Danmark som det lille land, vi ellers er, haft stor indflydelse i fortrolige drøftelser og rådslagninger med vore partnere, og vi har bidraget stærkt til, det ved alle, det nye amerikanske udspil, som kom i slutningen af marts.

Men så spørger jeg: skaffer dette forslag til dagsorden, som nok vedtages om lidt, Danmark større indflydelse, eller mister vi mon indflydelse? Jeg tror mest på det sidste, og det er også trist. Vi er på vej til at gøre os til NATOs særling, vi, som ellers er landet, der ikke har eller skal have raketvåben. Vi vil overhovedet ikke have kernekraftvåben på dansk jord; sådan har det været, sådan er det, sådan bliver det ved med at være. Vi isolerer os, hvis vi træffer definitive beslutninger, der vedrører fællesskabet, for os selv og ikke som hidtil sammen med vore partnere i den vestlige forsvarsalliance. Uden den alliance, uden NATO, tror jeg ikke, ret mange ville give fem flade ører for det samlede Nordens chance for at modstå sovjetisk tryk og pression. Jeg gentager udtrykket det samlede Nordens chance; sådan er det, det ved enhver. Med dagsordenen gør imidlertid folketinget et af de sovjetiske hovedkrav til vort: at man allerede nu skal fastslå, at både de franske og de engelske missiler skal tælles med.

Jeg tror også, at tankegangen, der strejfes, om at udsætte forhandlingerne, vil kunne fjerne presset over forhandlingerne. Jeg er bange for, at det let går således, selv om vi ønsker det modsatte, at Sovjetunionen vil fortsætte opstillingen af sine i forvejen så talrige SS-20 missiler.